

Izvirna jezikovna različica te strani [es](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

[Španščina](#)

Swipe to change

Pravosodni sistemi držav članic

Španija

Ta razdelek vsebuje splošen pregled sistema sodišč (*juzgados* in *tribunales*) v Španiji.

Organizacija pravosodja. Sodni sistemi.

Delovanje pravosodja

Na področju sodobnih pravnih sistemov se španski sistem uvršča v tako imenovani kontinentalni model.

Osnovne značilnosti tega modela so:

ločitev javnega in zasebnega dela pravnega sistema, ki je razdeljen na panoge, ki zajemajo ustavne, kazenske, upravne, davčne, civilne, gospodarske, delovno-socialne in postopkovne zadeve;

primarnost zakonodaje in pisanega prava v sistemu virov, kot so opredeljeni v Civilnem zakoniku (to so zakoni, ustaljene pravne prakse in splošna pravna načela);

hierarhična organiziranost sodstva s sistemom pravnih sredstev.

Vrste sodišč – kratek opis

V španski ustavi iz leta 1978 je določeno, da je Španija socialna in demokratična pravna država, ki s svojim pravnim redom brani najvišje vrednote svobode, pravičnosti, enakosti in političnega pluralizma.

Ustava temelji na nedeljivi enotnosti španskega naroda, skupni in nedeljivi domovini vseh Špancev; priznava in zagotavlja pravico do avtonomije narodnosti in pokrajin, iz katerih je sestavljena, in solidarnost med njimi.

Naslov VI ustave se nanaša na sodstvo in v členu 117 ustave je določeno, da je načelo enotnosti sodstva podlaga za organizacijo in delovanje sodišč.

Vsa ta načela so podlaga za organizacijo sodišč v Španiji in se izražajo v enotnem sodstvu, katerega pristojnosti izvajajo sodniki (*jueces* in *magistrados*), ki sodijo na splošnih sodiščih.

Obstajajo številna sodišča, ki se jim delo dodeljuje glede na merila za določitev pristojnosti: vsebino zadeve, znesek, osebo, funkcijo ali regijo, saj enotnost sodstva ne izključuje obstoja različnih vrst sodišč z različnimi pristojnostmi.

Splošno sodišče je sodišče, katerega pristojnosti v skladu s členom 122 španske ustave iz leta 1978 ureja sistemski zakon o sodstvu.

Razlikovati je treba med tremi osnovnimi vidiki:

teritorialnim vidikom;

enočlansko ali kolegijsko sestavo organov;

vidikom pristojnosti.

Teritorialni vidik

V skladu z obrazložitvijo systemskega zakona št. 6/1985 z dne 1. julija 1985 o sodstvu je država za pravosodne namene organizirana **teritorialno**, in sicer v občine, okraje (*partidos*), province in avtonomne skupnosti, za katere so pristojna mirovna sodišča (*Juzgados de Paz*), prvostopenjska in preiskovalna sodišča (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), upravna sodišča (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), delovna in socialna sodišča (*Juzgado de lo Social*), sodišča, pristojna za socialno varstvo zapornikov in nadzor nad njimi (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), in sodišča za mladoletnike (*Juzgados de Menores*), deželna sodišča (*Audiencias Provinciales*) ter višja sodišča avtonomnih skupnosti (*Tribunales Superiores de Justicia*). Nacionalno kazensko in upravno sodišče (*Audiencia Nacional*), vrhovno sodišče (*Tribunal Supremo*), osrednja preiskovalna sodišča (*Juzgados Centrales de Instrucción*) in osrednja upravna sodišča (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-administrativo*) izvajajo sodno pristojnost na celotnem nacionalnem ozemlju.

Enočlanska ali kolegijska sestava organov

Kar zadeva sestavo organov, sodniki posamezniki sodijo na vseh sodiščih, razen na vrhovnem sodišču, nacionalnem kazenskem in upravnem sodišču, višjih sodiščih avtonomnih skupnosti in deželnih sodiščih.

Vrhovno sodišče sestavljajo predsednik, predsedniki senatov (*presidentes de sala*) in sodniki (*magistrados*), ki so z zakonom dodeljeni posameznemu senatu. Obstaja pet senatov, in sicer za civilne, kazenske, upravne, delovno-socialne in vojaške zadeve.

Nacionalno kazensko in upravno sodišče (*Audiencia Nacional*) sestavljajo predsednik, predsedniki senatov in sodniki, ki so z zakonom dodeljeni posameznemu senatu (za pritožbene, kazenske, upravne in delovno-socialne zadeve).

Višja sodišča avtonomnih skupnosti (*Tribunales Superiores de Justicia*) imajo štiri senate (za civilne, kazenske, upravne in delovno-socialne zadeve). Ta sodišča sestavljajo predsednik, ki je tudi predsednik civilnega in kazenskega senata, predsedniki senatov in sodniki, ki so z zakonom dodeljeni posameznemu senatu.

Deželna sodišča (*Audiencias Provinciales*) sestavljajo predsednik in dva ali več sodnikov. Obravnavajo civilne in kazenske zadeve, lahko imajo tudi civilne in kazenske oddelke.

Sodna pisarna

Sistemski zakon o sodstvu opredeljuje sodno pisarno (*Oficina Judicial*) kot administrativni organ, ki podpira delo sodnikov in sodišč.

Zasnovana je bila z namenom povečanja učinkovitosti, uspešnosti in preglednosti sodnih postopkov, racionalizacije reševanja zadev ter spodbujanja sodelovanja in usklajevanja med različnimi upravami. Ustanovitev te pisarne je torej odziv na prizadevanja za kakovostno javno službo, ki je blizu ljudem, uresničuje ustavne vrednote in je prilagojena dejanskim potrebam državljanov.

To je nov organizacijski model, ki uvaja sodobne upravljavske tehnike, zasnovane na kombinaciji različnih administrativnih enot: enot za neposredno podporo sodnim postopkom, enakovrednih nekdanjim enotam sodišč (*juzgados*), ki podpirajo sodnike pri njihovih uradnih dolžnostih, ter skupnih postopkovnih služb pod vodstvom sodnih tajnikov (*Secretarios Judiciales*), ki izvršujejo vse naloge, ki niso strogo sodne narave, kot so sprejemanje dokumentov, obravnava sodnih pozivov, izvrševanje odločb, izvajanje nesodnih postopkov, odločanje o dopustnosti vlog v postopku, obveščanje strank, odprava proceduralnih pomanjkljivosti ipd.

Obstajajo tri vrste skupnih postopkovnih služb:

- skupna splošna služba,
- skupna služba za vodenje zadev,
- skupna služba za izvrševanje odločb.

Novi organizacijski model se je začel uporabljati v mestih Burgos in Murcia novembra 2010. Februarja 2011 so bile sodne pisarne ustanovljene v mestih Cáceres in Ciudad Real, ter junija 2011 v mestih Leon, Cuenca in Mérida. Sodna pisarna naj bi bila leta 2013 ustanovljena tudi v mestih Ceuta in Melilla. Ta model obstaja vzporedno s prejšnjim modelom sodišč (*juzgados in tribunales*), ki je običajen drugod po Španiji.

Sodna pristojnost

Poleg regionalnega elementa je treba poudariti različne vrste zadev, ki jih lahko obravnavajo sodišča in sicer v okviru **štirih sodnih sistemov**:

Civilna sodišča: obravnavajo spore, za katere niso izrecno pristojna druga sodišča. Zato jih je mogoče opredeliti kot splošna sodišča.

Kazenska sodišča: obravnavajo kazenske zadeve v kazenskih postopkih. Značilnost španskega prava je, da lahko postopek v civilni zadevi, ki izhaja iz kaznivega dejanja, pred sodiščem teče sočasno s kazenskim postopkom. V takem primeru bo kazensko sodišče odločilo o ustreznosti odškodnini za poravnava škode, nastale zaradi kaznivega dejanja ali prekrška.

Upravna sodišča: nadzorujejo zakonitost delovanja javnih uprav in obravnavajo finančne zahtevke zoper nje.

Delovna in socialna sodišča: obravnavajo zahtevke s področja delovnega prava, vključno s posameznimi spori med delavcem in delodajalcem, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi, in zadevami glede kolektivnih pogajanj, ter zahtevke, povezane s socialno varnostjo ali vložene zoper državo, kadar je ta odgovorna v skladu z delovnopravno zakonodajo.

Poleg teh štirih sistemov sodišč v Španiji obstaja tudi **vojaško sodišče**.

Vojaško sodišče je izjema od načela enotnosti sodstva.

Za več informacij glej stran o splošnih sodiščih v Španiji.

V Španiji ni izrednih sodišč, vendar kaže opozoriti, da so bila v okviru že navedenih sodnih sistemov **ustanovljena specializirana sodišča za posebne zadeve**.

To so na primer sodišča za nasilje nad ženskami (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*), sodišča, pristojna za socialno varstvo zapornikov in nadzor nad njimi, ter sodišča za mladoletnike. To so splošna sodišča, vendar so specializirana za posamezno področje. Za več informacij glej stran o specializiranih sodiščih v Španiji.

Hierarhija sodišč

Španija ima dvostopenjski sistem, ki določa hierarhijo sodišč v sistemu pravnega varstva.

Treba je vedeti, kaj določa španski pravni red glede področij pristojnosti vsakega sodišča, da se opredelijo pravna sredstva, ki so na voljo, in sodišča, pri katerih jih je treba vložiti. **Za več informacij glej stran o splošnih sodiščih v Španiji.**

Pravne zbirke podatkov

Ali je dostop do zbirk podatkov brezplačen?

Da, dostop je brezplačen.

Kratek povzetek vsebine

Zakonodajne zbirke podatkov. [Uradni list Španije \(Boletín Oficial del Estado\)](#).

Zbirke podatkov o sodni praksi. [Pravni dokumentacijski center \(Centro de Documentación Judicial\)](#).

Sorodne povezave

SPLOŠNI SODNI SVET (CONSEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL DE ESPAÑA)

Zadnja posodobitev: 11/03/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.